

KURJER ZACHODNI

» ISKRA «

Oplata poczt. uiszczona ryczałtem.

ROK XXIV.

SOSNOWIEC, WTOREK 19 WRZEŚNIA 1933 ROKU.

Nr. 259.

Cena egz. 15 gr.

Przenumerata miesięczna w Sosnowcu 3.00 zł.

Przenumerata miesięczna poza Sosnowcem 3.50 zł i w Sosnowcu z odnośnieniem do domu

SPRAWA O ZAMORDOWANIE S.P. CHUDZIKA

PONURE KULISY ZBRODNI W BRZOSZOWIE.

15 maja r.b. w Brzozowie w woj. Lwowskiem po wiecach posłów B.B. Galicy i Matuszka, oraz po wiecu posła Rymara w okolicznych wsiach, poseł Rymar i dwaj sekretarze Str. Nar. w pow. Brzozowskim mjr Owoc i mgr. Chudzik udali się wieczorem do ks. kanonika Dutkiewicza na plebanję, skąd po spożyciu kolacji Owoc, Chudzik i rejent Gwóźdź wyszli na ulicę około godz. 10.30. Zaledwie opuścili plebanję z ciemnego zaułka padły śmiertelne strzały i zainim pos. Rymar oraz ks. Dutkiewicz wybiegli z domu na ulicę mgr. Chudzik zmarł. Mjr. Owoc ciężko ranny kilkunastoma kulami śrutowymi, po dłuższym leczeniu w szpitalu wyzdrowiał. Sprawca ohydnego mordu zbiegł.

Do wykrycia sprawców przyczynił się anonim, który w dniu pogrzebu Chudzika doręczył przez nieznanego osobnika rejentowi Gwóźdźkowi. Anonim oddano w ręce obecnych w tym czasie w Brzozowie red. dr. Hrabyka i red. Bilana. Po sfotografowaniu list został doręczony przez posła Rymara i rej. Gwóźdźa na miejscu delegatowi wojewódzkiej komendy P. P. Anonim wskazywał jako sprawców mordu, urzędnika komunalnego Jajkę, oraz wywiadowcę policji Stankiewicza. W trzy dni później aresztowany został Jajko, a następnie Stankiewicz. Na podstawie długich dochodzeń prokurator wygotował przeciwko obu akt oskarżenia, oskarżając również komisarza policji w Brzozowie Drewińskiego.

S. p. Chudzik zginął od kul przeznaczonych dla majora Owoca, który miał paść ofiarą potwornego zamachu. S. p. Chudzik pozostawił ciężko chorą żonę, oraz dwuletnią córkę. W dniu zaś pogrzebu przyszedł na świat syn. Akt oskarżenia przeciwko trzem oskarżonym obejmuje 20 arkuszy. Akta sądowe w związku z tą sprawą wynoszą dwa tomy. Dwaj pierwsi oskarżeni przebywają w więzieniu sanockim, oskarżony kom. Drewiński znajduje się we Lwowie pod dozorem policyjnym i przebywał w komendzie wojewódzkiej P. P., skąd nie wolno mu było bez pozwolenia oddalić się.

PRZED ROZPRAWĄ.

SANOK, 18.9. Rozprawa wzbudziła w mieście ogromne zainteresowanie. Napięcie publiczności tak duże, że porządku pilnować muszą silne oddziały policji w hełmach. Całe miasto stoi pod znakiem zapytania, jaki będzie przebieg rozprawy i jaka będzie wysokość wyroków. O niczem innym w Sanoku się nie mówi.

Uwaga skupia się na osobie mordercy. JAJKE, głównie na komisarzu DREWINSKIM, który na podstawie zeznań wywiadowcy Stankiewicza oskarżony jest o podżeganie do zabójstwa.

Zaznaczyć również trzeba, że kiedy JAJKO I STANKIEWICZ odpowiadają z aresztu, to komisarz DREWINSKI odpowiada z wolnej stopy. Pozostaje on jednak pod silnym dozorem policyjnym i prośba, aby mógł zjawić się bez eskorty, została przez sąd odrzucona.

Proces jest rozpisany na 6 dni, ma być bowiem przesłuchanych 24 świadków. Powództwo cywilne w imieniu wdowy po s. p. CHUDZIKU popierają znakomity obrońca lwowski dr. JAN PIETRACKI oraz poseł ZIELIŃSKI z Warszawy.

Cudem ocalony od śmierci mjr. OWOC, na którego ukuto cały spiszek, zeznawać będzie przed sądem dopiero w środę. Narazie zajmuje miejsce na sali, stając się ośrodkiem powszechnego zainteresowania. Żona Chudzika do Sanoka nie przybyła, bo leży chora w Zakopanem.

Komisarza Drewińskiego broni głośny adwokat GLUSZKIEWICZ ze Lwowa, Jajka adw. SZPIGEL z Sanoka. Następuje wylosowanie przysięgłych. Są to przeważnie rolnicy i drobni mieszczanie. Sala doszczętnie wypełniona publicznością, wśród obecnych posłowie Rymar i inni.

Godz. 9 rano. Na salę weszli przedstawiciele prasy oraz sędziowie przysięgli. Sąd zarządza odczytanie aktu oskarżenia.

AKT OSKARŻENIA.

Według aktu oskarżenia ROMAN JAJKO oskarżony jest, że w zamiarze zabicia WŁ. OWOCA strzelił doń śrutem z dubeltówki i trafił go w plecy oraz że, strzelając z dubeltówki spowodował nieumyślnie śmierć JANA CHUDZIKA.

STEFAN STANKIEWICZ, posterunkowy policji śledczej w Brzozowie oskarżony jest o to, że wielokrotnie na-

klaniał Jajkę do zabicia Owoca, a nadto był mu pomocny przy popełnieniu przestępstwa.

BOLESŁAW DREWINSKI, komisarz P. P. w Brzozowie oskarżony jest o kilkakrotne nakłanianie Stankiewicza do zabicia Owoca.

PRYZNANIE SIĘ JAJKI.

Po opisie przebiegu zamachu akt oskarżenia stwierdza, że w toku śledztwa ROMAN JAJKO wypierał się początkowo winy, a dopiero, wyczytawszy w jednym z dzienników notatkę, że w zbożu obok miejsca wypadku znaleziono jego strzelbę, przyznał się na przód od swych towarzyszy w więzieniu, a następnie przed sędzią śledczym, że on jest sprawcą śmierci s. p. Chudzika i zranienia Owoca. Czynu tego dokonał za namową i przy pomocy wywiadowcy policyjnego, Stefana Stankiewicza, który od dłuższego czasu namawiał go do zabicia Władysława Owoca, jako zdrajcy Ojczyzny, przyczem zapewniał go, że czyn zostanie bezkarny, gdyż ma się to stać z polecenia powiatowego komendanta P. P. Drewińskiego.

Pewnego dnia w styczniu 1933 r. w szynku Silbermana w Brzozowie zwierzył mu się Stankiewicz, że komisarz P. P. Drewiński przywołał go do swego biura i w tajemnicy zlecił mu zgładzenie jednego człowieka. Na pytanie Jajki, o jakiego osobnika chodzi, Stankiewicz nakreślił palcem tylko kółko na stole, a na dalsze pytanie Jajki, czy to Owoc — dał twierdzącą odpowiedź. Następnie przedstawił Owoca jako niebezpiecznego agitatora politycznego, na którego pozbycie się niema innego sposobu, jak tylko zgładzenie go ze świata. Wkrótce po tej rozmowie w tym samym szynku Stankiewicz wystąpił wprost z propozycją, aby Jajko zastrzelił Owoca, twierdząc, że omówił tę sprawę z komisarzem Drewińskim i że nie ma się czego bać, gdyż śledztwo będzie on prowadzić z komisarzem Drewińskim, wobec czego włos z głowy mu nie spadnie, a w razie zabicia Owoca będzie bohaterem i będzie miał za sobą posterunek P. P., komisarza i starostę. Nadto w nagrodę dostanie podwyżkę płacy w kasie komunalnej, w której starosta jest prezesem.

ZEZNANIA STANKIEWICZA.

Oskarżony Stankiewicz początkowo zaprzeczył wszystkim zeznaniom osk. Jajki i wyparł się wszelkiej winy. Wkrótce jednak zmienił swe stanowisko i w zasadniczych okolicznościach zeznania Jajki potwierdził. Zeznał on, że z końcem stycznia lub początkiem

(Dalszy ciąg na stronie 2-iej).

Wizyta oficjalna

min. Becka w Paryżu.

WARSZAWA, 18.9. (Tel.wł.). Rząd francuski zaprosił min. Becka z małżonką do Paryża.

Min. Beck wyjeżdża we wtorek. Wizyta będzie nosiła charakter oficjalny i będzie trwała dwa dni.

W Paryżu min. Beck przyjęty będzie przez prezydenta Republiki, premiera, ministra spraw zagranicznych.

Z Paryża min. Beck jedzie do Genewy.

W Londynie odbył się złożony z wybitnych prawników sąd w sprawie spalenia Reichstagu, przed którym składali ciekawe zeznania wybitni emigranci niemieccy. Z zeznań tych niezbieżnie wynika, że gmach Reichstagu został podpalony z rozkazu naczelnych władz hitlerowskich w celach prowokacji.

Tylko jeden oskarżony

o podpalenie Reichstagu.

PARYŻ, 18.9. — „Paris Soir“ przynosi sensacyjną wiadomość o niespodziewanym zwrocie w lipskim procesie o podpalenie Reichstagu.

Współpracownik dziennika donosi, że udało mu się wejrzeć w akta sądu lipskiego, w których ze zdumieniem stwierdził, że pierwotny akt oskarżenia został zmodyfikowany. Sensacja polega na tem, że przed trybunałem Rzeszy stanie tylko jeden oskarżony o dokonanie podpalenia, mianowicie komunista van der Lubbe. Akta nie zawierają już oskarżenia przeciwko trzem Bułgarom — Dymitrowowi, Danewowi i Paponowi, a przywódca komunistów Torgler odpowiadać będzie jedynie jako moralny uczestnik zbrodni.

Według nowego oskarżenia, zamachu dokonał sam Lubbe, który wdrapał się po fasadzie gmachu Reichstagu do okna, rozbił je i w ten sposób dostał się do wnętrza, gdzie podłożył ogień. Dzienniki i to oskarżenie uważają za niedorzeczne wskazując, iż niemożliwością jest, by podpalacz mógł przez trudno dostępne okno wnieść do wnętrza gmachu olbrzymią ilość materiałów, które służyły do podpalenia.

Teza, iż zbrodni dokonali wynajęci przez Goeringa podpalacze, którzy dostali się wraz z materiałami do gmachu przez podziemny chodnik, została przez nowoskonstruowane oskarżenie raczej wzmocniona.

Sławny pisarz amerykański Upton Sinclair stara się o urząd gubernatora w Kalifornii

Nowy dyktator Kubv senator San Martino.

SOCJALIZM W ODWROCIE

Dzisiaj na zachodzie powstaje cała literatura, zajmująca się przyczynami upadku socjalizmu. Problem jest istotnie niezwykle zajmujący, skoro się zważy, jak potężnie doktryna socjalistyczna władza do niedawna nad umysłami.

Socjaliści pragną upatrywać powody swych niepowodzeń i klęsk w gwałtach swych przeciwników. Takie tłumaczenie, o ileby je można przyjąć — i to również z wielkim zastrzeżeniem — w odniesieniu do stonków w Niemczech, nie znajduje potwierdzenia w faktach i zjawiskach, które zaszły wszędzie indziej.

Przecież nikt w sposób gwałtowny nie odsunął socjalistów od wpływu w Anglii, a rozłam w socjalizmie francuskim nawet nastąpił po wielkim zwycięstwie wyborczym socjalistów, odniesionem wspólnie przez całą kariel lewicową. Ale zwycięstwo nie mogło mieć żadnego znaczenia nie skoro polityka socjalistyczna w zeszłości z życiem stała się groźną nie tylko dla zrealizowania zwycięstwa, ale wogóle dla samego bytu obozu lewicowego we Francji. To też we Francji coraz częściej słyszy się hasła do wodzące konieczności oddzielenia i odgródnienia lewicy od socjalistów, wśród samych zaś socjalistów — nawoływania za odłączeniem socjalizmu od doktryny markowskiej. Bo ta właśnie doktryna jest uważana za przyczynę osłabienia i socjalizmu, jako pewnego ruchu mas dążących do lepszych warunków życia, i dążeń do oparcia mechanizmu państwowego o prawo i wolności obywatelskie i wreszcie nowoczesnych metod współżycia w zakresie ekonomicznym i społeczno-cywilizacyjnym.

Zarzutów, jak widzimy, jest dużo i bardzo wielkich. I nie są one formułowane tylko przez przeciwników socjalizmu, ale wśród niedawnych jego przyjaciół, a nawet zwolenników. Szczególnie ostre zarzuty padają ostatnio pod adresem ortodoksyjnego markowskiego socjalizmu we Francji. Prawica francuska była mu zawsze niechętna, z powodu jego sympatii proniemieckich. Twierdziła ona też stale, że socjalizm niemiecki to tylko bluff, że jego rewolucjonizm jest bardzo podejrzaną marką i że w Niemczech zatriumfuje albo reakcja albo hitlerizm. Sprawdzenie się tych przepowiedni i przewidywań dało bardzo wiele do myślenia lewicy francuskiej. Zaczyna ona żywić bardzo poważne obawy, czy na socjalizm można liczyć istotnie w dniach próby, czy na wypadek, gdyby instytucje republikańskie i zasady wolnościowe zostały zagrożone, możnaby cośkolwiek budować na rewolucyjnych nastroskach socjalizmu. Opierając się na doświadczeniach niemieckich, lewica francuska dochodzi do bardzo w tym względzie pesymistycznych wniosków.

Również w samym socjalizmie budzą się bardzo pesymistyczne refleksje co do zdolności do czynu socja-

lizmu w momentach decydujących. Błąd pojawia się tam tendencja oderwania się od pomysłów socjalistycznych i wypowiedzenia posłuszeństwa jego ortodoksyjnej markowskiej doktrynie. Znamienne są w tym względzie wytyczne nowego dziennika, który ma zacząć wychodzić za kilka dni jako organ „neosocjalizmu” grupy Renaudela, Margueta i towarzyszy; wytyczne te zawierają m. in. „odmowę rozbięcia większości lewicowej wyszłej z ostatnich wyborów, pragnienie zjednoczenia wszystkich stronnictw tej większości w odpowiedzialności za rządy, liczenie się z faktem upadku republiki w Niemczech i zaplanowania hitlerizmu, konieczność zachowania prestiżu Francji”.

Na marginesie tego programu nadmienić trzeba, że Leon Blum i inni przywódcy socjalizmu ortodoksyjnego rozwijają pogląd, iż mimo dojścia do władzy Hitlera, socjalizm francuski winien działać jak dotychczas, być za rozbrojeniem Francji, bo w ten sposób oddziała on na ludność Niemiec. Te i tem podobne filozofie ortodoksów kompromitują socjalizm do reszty.

Nic tedy dziwnego, że w Hiszpanji republikanie tamtejsi obawiają się liczyć na socjalizm w obronie republiki i to jest tem obecnej zmiany gabinetu hiszpańskiego, a w Austrii kanclerz Dollfuss zupełnie ignoruje pomoc socjalistów w walce z hitleryzmem niemieckim.

W północno-zachodnich Indiach znów wybuchło powstanie wojowniczych szczepów górskich. Poskramiają je używani do tłumienia powstań tubylców t. zw. strzelcy brytyjsko-hinduscy. Oddział ich w charakterystycznych czapkach widzimy na ilustracji.

Słaba realizacja pożyczki „drugiej piatiletki” w Sowietach.

Moskwa, we wrześniu. Wiosną bieżącego roku rozpisano w Sowietach t. zw. „pożyczkę drugiej piatiletki”. Subskrypcja przyniosła przeszło 3 miliardy rubli papierowych, przyczem subskrybowane kwoty rozdzielone zostały na kilka miesięcznych rat. Organ komisariatu skarbu „Ekonomiczeskaja Żiżn” w artykule wstępnym z początku września pisze:

— Spłaty subskrybowanych na pożyczkę drugiej piatiletki kwot nabywają w niezadowalającej mierze. Dużo krajów w związku sowieckim jak np. rejon czernoziemia, Kaukaz północny, republika Niemców nad Wołgą, Baszkorja, pozostaje w tyle. W rejonie Wołgi środkowej trzymiesięczny plan spłaty kwot subskrybowanych wypełniony został zaledwie

na 21,5%, na Kaukazie północnym na 29,5%, w rejonie moskiewskim na 23,8%.

Organ komisariatu finansów wskazuje dalej na to, że akcja ściągania subskrybowanych kwot osłabła. Po przeprowadzeniu propagandy zapomniano, że sukces pożyczki zależy od gotówki, wpłaconej do skarbu państwa. Tymczasem w niektórych krajach nie spłacono ani pierwszej raty subskrybowanej kwoty, chociaż deklaracje przewidują spłatę raty każdego miesiąca regularnie.

Prasa sowiecka wskazuje na konieczność usunięcia tych niedomagań i zasilenia tempa realizacji pożyczki „Ekonomiczeskaja Żiżn” domaga się nawet ostrych kar na tych, którzy nie spłacają należycie subskrybowanych przymusowo kwot. St. Ogr.

B. ASYSTENT KLINIK BERLIŃSKIEJ
Dr. med. STARKER
Chor. skórne, weneryczne, (Spec. chro-
niczne) i pęcherza. — Analizy krwi.
— Jaternia. Katowice, ul. Mieleckie-
go 10. Tel. 18-44 ord. od 9-1 i 4-7/
Niedz. i święta 11-1. — 5714

Trzy skargi polskie DO LIGI NARODÓW.

Na porządku dziennym rozpoczynającej się 22 bm. sesji Rady Ligi Narodów figuruje kilka charakterystycznych skarg mniejszości polskiej w Niemczech.

Jedną z nich jest petycja Związku Polaków, omawiająca antymniejszościowe tendencje niemieckiego dekretu wyborczego, który wymaga składania pod listami kandydatów do parlamentu aż 60 tysięcy podpisów, tylko w tym celu, ażeby władze mogły odpowiednio ustosunkować się do podpisujących listę polską.

Druga petycja omawia sprawę polskiego zgromadzenia politycznego w Strzelcach Wielkich. Nadprezydent prowincji opolskiej dr. Lukaschek zakazał odbycia zgromadzenia, oświadczając organizatorom, iż woli skargę w Genewie, niż dwa trupy na wiecu. Zajęcie to maluje stopień bezpieczeństwa ludności polskiej w Niemczech.

Wreszcie trzecia skarga ze Śląska Opolskiego dotyczy zamordowania śp. Piecucha w miejscowości Potempa, ułaskawienia przez rząd jego morderców oraz ustawienia po uwolnieniu dla nich bram triumfalnych przez ludność niemiecką.

Kwestja łużycka PRZED LIGĄ NARODÓW.

Związek towarzystw przyjaciół Serbów łużyckich Francji, Polski, Jugosławii i Czechosłowacji wystosował z inicjatywy Polskiego Towarzystwa przyjaciół Serbów łużyckich do Ligi Narodów memoriał, w którym opisuje się położenie tego najmniejszego narodu słowiańskiego pod rządami niemieckimi, zwłaszcza za czasów hitlerowskich. Memoriał domaga się uznania Serbów łużyckich za mniejszość narodową, równouprawnienia mniejszości i rozciągnięcia ochrony mniejszości narodowych i na Serbów łużyckich. Memoriał dalej domaga się przyznania Serbom łużyckim tych samych praw, z jakich korzystają Niemcy w państwach słowiańskich oraz utworzenia szkół z serbsko-łużyckim językiem wykładowym. Obecnie w całej Łużycy niema ani jednej takiej szkoły.

Smierć Mossego KRÓLA REKLAMY MIĘDZYN.

Jak donosi „Times”, znany właściciel koncernu prasowego żyd Rudolf Mosse, zmarł w Berlinie. Mosse został przed trzema tygodniami aresztowany. Po 10-dniowym przebywaniu w więzieniu, rodzinie wydano zalutowaną trumnę ze zwłokami Mossego.

Według wiadomości nadeszłych z Wiednia, Mosse nie umarł w więzieniu, lecz w dniu 26 sierpnia, kiedy go aresztowano w jego willi pod Berlinem i zamierzano autem przewieźć do obozu koncentracyjnego, miał oświadczyć hitlerowcom, że żywcem do obozu koncentracyjnego go nie dostaną, poczem wyskoczył z pędzącego auta i wskutek doznanych obrażeń w kilka godzin później zmarł. Śmierć jego trzymano w ścisłej tajemnicy.

Poświęcenie portu W GDYNI.

W dniu 8-go bm. Gdynia przeżywać będzie podniosłe chwile. Oto odbędzie się uroczystość poświęcenia urządzeń portowych. Ceremonji tej dokona ks. biskup chełmiński, Okoniewski. Na uroczystości mają przybyć min. Zarzycki, kapitanowie portów zagranicznych, liczni goście z portów europejskich. Przewidziany jest też liczny udział duchowieństwa i dymnitarzy.

Kopiec i pomnik

KU CZCI WODZA POWSTAŃCÓW.

Na cmentarzu w Batorzu w pow. Janowskim na Lubelszczyźnie odbyło się poświęcenie pomnika, oraz płyty pamiątkowej na Sowiej Górze w lesie pod Batorzem, gdzie w bitwie zginął jeden z wodzów powstania 1863 r., plk. Lelewel Botelowski. W uroczystości wzięło udział około 10 tysięcy osób ludności z okolicznych wsi i miasteczek. Liczne przybyło duchowieństwo okoliczne, młodzież szkolna, miejscowe władze, organizacje i stowarzyszenia. Po mszy wszyscy udali się pochodem na Sowiej Górę — gdzie jeden z księży dokonał poświęcenia kopca, usypanego przez miejscową ludność. Umieszczono na nim tablicę z medaljonem pułkownika. Następnie pochód skierował się na cmentarz, gdzie po odsłonięciu pomnika i okolicznościowym przemówieniu złożono liczne wieńce i zakończono uroczystość defiladą organizacji przysposobienia wojskowego, wśród której wyróżniał się oddział „Sokół”.

SZAKALE

Pod tym tytułem donosi „Zielony Sztandar” o fakcie istotnie skandalicznym „nawet w dzisiejszych czasach”:

W powiecie Tomaszewskim (woj. lubelskie) znajduje się majątek Kławy, który należał do rodziny Głogowskich. Majątek ten, liczący 600 morgów dobrej ziemi został wystawiony na licytację.

Kupił go na licytacji żyd Minberg z Warszawy z drugim jeszcze żydem za sumę 75 tysięcy zł. Dosłownie: 100 morgów dobrej ziemi za 75 tysięcy zł. Po przeliczeniu okazuje się, że Minberg i jego towarzysz zapłacili niecałe 122 zł. za morgę dobrej ziemi.

Zaraz po nabyciu majątku na licytacji przystąpili do parcelowania ziemi między chłopów. Duży obszar został już rozparcelowany po 750 zł. za morgę.

Bez żadnej więc pracy, bez wielkich zachodów i wkładów zarabia Min-

berg 628 zł. na morgu; a przez rozparcelowanie całego majątku zarobi na chłopach 576 tysięcy złotych!

Czyż nie jest to pospolita żbójka grabież spekulantów i to grabież na dwie strony? Najpierw ograbiono właścicieli przy licytacji, kupując ziemię za bezcen, a teraz ograbiają chłopów, sprzedając ziemię po cenie 6 razy wyższej!

Że są rozmaite Minbergi, którzy jak szakale krążą i wężą, gdzie nie-szczęście, gdzie katastrofa, gdzie licytacja — na to nic się nie poradzi. Co najwyżej można szakali odpędzić precz kijem, żeby nie śmieli się zjawiać do grabieży. Ale to, że taki rabuś bez sumienia chce kosztem chłopów zarabiać bez trudu 628 zł. na morgu — to jest straszliwa spekulacja ziemią i straszliwa lichwa. A na to jest przecież jakieś prawo!

O zagwarantowanym składzie odżywczym i zdrowotnym

przygotowane do sprzedaży w-g ostatnich przepisów „o dozorcze nad mlekiem i jego przetworami”

Mleko pełne - wyborowe Spółdzielni Ziemiańskiej

SOSNOWIEC, Wspólna 4 — Piłsudskiego 18 — tel. 9-45.

HURT — DETAL — DOSTAWA DO MIESZKAN MLEKO CHUDE—6 GR. LITR.

Szczotki do ubrań i włosów
oraz penszle do golenia
po cenach znacznie niższych
5751 poleca

SKŁAD APTECZNY
S. MONETA

DĄBROWA GÓRNICZA —
Sobieskiego 29. — Tel. 1-09.

Ostateczne wyjaśnienie

pobierania opłat za kontrolę przywożonego mięsa.

Pisaliśmy swego czasu o zatargu, jaki istnieje pomiędzy przywoźniami do Sosnowca mięso „skalanami”, a dzierżawcami rzeźni, którzy bezprawnie pobierali znacznie wyższe opłaty za weterynaryjne oględziny mięsa, aniżeli przewidywało to Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej. Według rozporządzenia, opłata za oględziny nie mogła przekraczać 25 groszy od sztuki, tymczasem dzierżawcy pobierali kilkakrotnie większe opłaty. Na tem tle dochodziło do poważnych zatargów i kilka spraw oddanych zostało do sądu.

Ciekawem było to, że Magistrat sosnowiecki tolerował ten stan rzeczy, a nawet specjalną uchwałą upoważnił dzierżawców do pobierania wyższych opłat, aniżeli przewidywało Rozporządzenie Prezydenta. Decyzję swoją oparł na tem, że Rozporządzenie Prezydenta mówi o oględzinach, a dzierżawcy rzeźni pobierają opłaty za... używalność lokalu i urządzeń przy oględzinach mięsa.

Obecnie dość dowolne interpretacje Magistratu i dzierżawców rzeźni ze szkoda dla ludności Sosnowca zostały przez Ministerstwo rolnictwa wyjaśnione, aby „interpretatorzy” nie mieli już żadnych wątpliwości.

W początkach września Ministerstwo rolnictwa w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych rozesłało pismo do wszystkich wojewodów, w których jasno i dokładnie omawia sprawę pobierania opłat za oględziny mięsa przywożonego.

W piśmie tem powiedziane jest, że wobec pobierania przez niektóre władze samorządowe nadmiernych opłat, pod postacią opłat za korzystanie z lokalu i urządzeń, w których odbywa się sprawdzanie, i aby „temu nienormalnemu stanowi rzeczy zapobiec”, wydana została nowela, która wyraźnie postanowiła, że „opłata za sprawdzanie badania mięsa nie może przekraczać 25% opłat pobieranych za badanie mięsa ze zwierząt poddanych ubojowi w miejscu rzeźni”. Oprócz tych opłat, żadne inne opłaty nie mogą być pobierane. Czytamy w tem piśmie dalej:

„Według wiadomości Ministerstwa niektóre samorządy prócz opłat ustanowionych tą nowelą pobierają obecnie za korzystanie z urządzeń i lokali, w których odbywa się sprawdzanie, specjalne opłaty przekraczające nieraz kilkakrotnie wysokość opłat za sprawdzanie badania. Postępowanie

nie takie jest wyraźnie sprzeczne ze wspomnianą nowelą, a nadto nieuzasadnione”.

W dalszym ciągu, pismo Ministerstwa stwierdza, że korzystanie z urządzeń rzeźni powoduje minimalne koszty zużycia, które znajdują pokrycie w ustanowionych opłatach. Z tych względów Ministerstwo prosi pp. wojewodów o wydanie odpowiednich zarządzeń.

Województwo Kieleckie rozesłało odpisy tego wyjaśnienia Ministerstwa poszczególnym zarządom miast, a więc i Sosnowcowi, który w swoisty sposób interpretował Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej, przyczynając się do podrażnienia mięsa na miejscowym rynku.

Straszna zemsta zawiedzionej

Kwasem solnym w twarz.

Jak już pisaliśmy, kościół parafjalny w Będzinie był w ubiegłą sobotę widownią strasznej zemsty służącej Heleny Gładek, która kwasem solnym oblała wracającego od ślubu woźnego Sądu okręgowego w Sosnowcu Franciszka Kadłubca, mszcząc się w ten sposób na Kadłubcu za to, iż chodził do niej kilka lat, obiecując się żenić, a później ją porzucił i na ślubnym kobiercu stanął z inną.

Wiadomość o strasznej zemście wywołała w Zagłębiu silne wrażenie i stała się tematem licznych rozmów i komentarzy.

Jak się okazuje, Gładkówna dokonała zemsty z całą premedytacją, grożąc niejednokrotnie Kadłubcowi, że gdyby ją porzucił, wypali mu oczy, a dowiedziawszy się, iż w sobotę ma się odbyć ślub Kadłubca, przyszła do kościoła, trzymając ukrytą pod chustką buteleczkę ze żrącym płynem, a kiedy orszak ślubny z nowożeńcami na czele zdążył od ołtarza ku wyjściu, Gładkówna szybko przelała płyn

GŁOSY PUBLICZNE.

Dlaczego ten pośpiech?

Sprawa budowy ratusza w Sosnowcu.

Otrzymałmy następujące pismo: Sposób, w jaki odbywał się konkurs na budowę ratusza w Sosnowcu, musi budzić wiele zastrzeżeń. Chodzi tu przecież nie o drobną rzecz, nie o mały budynek, a o monumentalny gmach, ozdobę miasta! Tymczasem sprawę konkursu na opracowanie projektu załatwiono, jak się to mówi, na kolanie, w sposób mocno niepoważny.

O tem, że gmach ma się budować wiedziano wcześniej, w prasie pisano o tem już w lipcu. Zarząd miasta nie może się tłumaczyć tem, że nie miał załatwionej sprawy placu, skoro p. Dankowskiemu powierzono opracowanie projektu w końcu lipca, czy

też w początku sierpnia.

Już wówczas powinna się była zebrać rada przyboczna i zdecydować, czy wystarczy, gdy projekt opracuje sam p. Dankowski, czy też uczynić to trzeba w drodze konkursu. Tymczasem rada przyboczna zwołana została na 28 sierpnia i zdecydowała rozpięcie konkursu zamkniętego. P. Dankowski opracowany przez siebie plan schował, a powołany został do... sądu konkursowego. P. Dankowski nie powinien był więc wchodzić do sądu konkursowego, sam bowiem opracowując projekt nie mógł być obiektywnym w swym sądzie.

Dlaczego konkurs miał być zamknięty? I czem się kierowano w zapraszaniu firm do konkursu? Prof. Przybylski z Warszawy, powaga wśród architektów, uznał zapewne za niepoważne traktowanie konkursu z terminem 10-dniowym, skoro odmówił wzięcia udziału. Zwrócono się przeto do... inż. Gąsiorowskiego w Kielcach, który miał wskutek tego o kilka dni mniej czasu od innych do opracowania planu.

Czy w tych warunkach można było spodziewać się, aby wynik konkursu był dobry, by nawet najlepszy projekt był wolny od błędów? Oczywiście, że nie, ale też konkurs ten traktowany mógł być tylko pod tym kątem, że najlepsza praca będzie podstawą do opracowania dokładnego planu. Tymczasem wszystkie prace odrzucono, choć stwierdzono, że niektóre z nich były dobrze pomyślane, a... przyjęto pracę p. Dankowskiego, posiadającą wiele wad, błędów. Dlaczego przyjęto? Obawiano się bowiem, że na wypadek nie rozpoczęcia budowy w najbliższym czasie, przepadną pieniądze z Funduszu Pracy na budowę.

Zdecydował przeto pośpiech!!!

Czy Magistrat znajduje się w takiej sytuacji, iż jeżeli w tym roku nie rozpocznie budowy, to z tego wyniknie dramatyczna sytuacja? Zdaje się, że nie. Nicby straszno nie nastąpiło, gdyby w okresie jesiennym dobrze opracowano projekt, bez pośpiechu, zniwelowano teren, a w roku przyszłym przystąpiono do budowy. Przecież niema mowy, aby w tym roku jeszcze można myśleć o solidnym wykonaniu budowy. Stanowczo braknie czasu, który jest ważnym czynnikiem w dobrem wykonywaniu budowy.

Zrobiono jedno głupstwo, kierując się nieuzasadnionym pośpiechem przy konkursie na opracowanie projektu, należałoby uniknąć tego pośpiechu przy znacznie poważniejszej rzeczy, jaką jest budowa. Społeczeństwo sosnowieckie nie chciałoby widzieć w ratuszu tak pomnikowego dzieła p. Dankowskiego, jaką jest szkoła na Wawelu, z pękającymi ścianami. Chyba, że pieniądze z Funduszu Pracy tak lekko przychodzą Magistratowi, że nie potrzeba ich szanować.

Obserwator.

Podniosłe i uroczyste obchody

odsieczy wiedeńskiej.

W SĄCZOWIE.

Niezmierznie miłą i sympatyczną uroczystość obchodził Sączów w dniu 17 b.m. Oto staraniem S. M. P. z upoważnienia komitetu obchodu urządzono podniosłą uroczystość 250-lecia zwycięstwa króla Sobieskiego pod Wiedniem.

Uroczystość rozpoczęto nabożeństwem za poległych w obronie wiary i zagrożonego chrześcijaństwa. W czasie nabożeństwa podniosłe kazanie wygłosił ks. Eug. Maślankiewicz, zachęcając zebranych, by na wzór króla Sobieskiego wszyscy katolicy stanęli pod jednym sztandarem w obronie wiary, walcząc z odradzającym się pogaństwem. Po sumie, odprawionej przez ks. Stan. Lupińskiego, odbyła się defilada, potem zaś akademja. Sala remizy wypełniona była po brzegi. Akademję zagał ks. Stan. Lupiński. Chór wystąpił pod kierunkiem p. Gadziszewskiego. W dalszym programie były deklamacje solowe i chórowe, wykonane przez członkinie S.M.P.: Rozlachównę, Łukasikównę, Szafrańską, Zrańkównę (2 siostry), Gadziszewską, Warmuzównę, Gruczkównę, Dudównę, Wiczorkównę i Frączkównę, które z zadania swego wywiązały się bardzo dobrze, czego dowodem były żywe i nieprzerwane oklaski. Odczyt p.t. „Odsiecz Wiedeńska” wygłosił p. Edmund Nabrdalik.

Akademję zakończono żywym obrzędem, w czasie którego ks. Eug. Maślankiewicz

kiewicz w imieniu młodzieży złożył gorące ślubowanie, że Śląsk, morze i Polska — są dla wszystkich tak drogie, że gotowi jesteśmy za te ideały nie tylko cierpieć, ale i życie swe poświęcić na ołtarzu ojczyzny.

W SIEWIERZU.

Za przykładem całej Polski i u nas odbyła się uroczystość 250-lecia odsieczy wiedeńskiej. Uroczystość to urządzona staraniem S.M.P. i Akcji katolickiej rozpoczęta została uroczystym nabożeństwem odprawionem przez ks. Wagnera, kazanie okolicznościowe wygłosił ks. Kurezyński, student uniwersytetu Lubelskiego. Po nabożeństwie odbyła się akademja w Domu budowym, na której przemawiał o bohaterskim królu Janie III — p. Piechowicz. Szereg deklamacji i śpiewów pięknie wykonanych przez członków S.M.P. sympatycznie został przyjęty przez liczną zgromadzoną publiczność. Dziwnem okazało się postępowanie władz tutejszych zawsze skorych do wszelkich obchodów, że do tak drogiej dla każdego Polaka uroczystości nie dołożono ręki i nawet nie utworzono komitetu gminnego. Znaczący z uznaniem należy, że staraniem władz szkolnych odbyła się akademja dla działaczy szkolnej. Było więc dużo chęci, brak tylko inicjatywy i kierownictwa ze strony tych, którzy z urzędu powinni się tym zająć.

× ZE ZWIĄZKU KSIĘGOWYCH. Prace organizacyjne Związku księgowych dobiegają do końca, i w dniu 21 b.m. o godz. 18.45 odbędzie się w lokalu Śl. technicznych zakładów naukowych w Katowicach walne zgromadzenie organizacyjne, na którym nastąpi ostatecznie wybór władz Związku. Na walne zgromadzenie organizacyjne spodziewany jest przyjazd delegata Związku księgowych z Warszawy.

Inicjatorom powstającej organizacji należy się pełne uznanie tembardziej, że woj. Śląskie i Zagłębie Dąbr., ten najwięszy ośrodek przemysłu w Polsce, dotąd podobnej organizacji nie posiadał. Życie gospodarcze natomiast, rozwijające się w bardzo szybkim tempie, a tem samem stawiające coraz to większe wymagania księgowych w ich pracy zawodowej powodowało, że braki placówki dawał się dotkliwie odczuwać.

Sądząc z dotychczasowej pracy Komisji organizacyjnej, należy się spodziewać, że nowopowstająca placówka stanie na wysokości swego zadania i będzie swą pracą zdobywać dla siebie wśród tutejszych sfer rządowych i gospodarczych poparcie oraz uznanie.

× WYBICIE SZYB NA POSTERUNKU POLICJI. Onegdaj wieczorem w poczekalni dworca kolejowego w Sosnowcu trzech osobników wywołało awanturę. Podczas interwencji policji jeden z awanturników został zatrzymany i odprowadzony na posterunek dworcowy. Towarzysze zatrzymanego wybili wówczas kamieniami w oknach policji. Awanturników w osobach Aleksandra Ciechowskiego, Stefana Knasia i Janikowskiego zatrzymano.

PROSZEK z „KOGUTKIEM”
(MIGRENO-NEVOSIN)
USUWA NAJUPORCZYWSZY
BÓL GŁOWY
MIGRENĘ, NEURALGJĘ
BÓLE ZĘBÓW,
GRYPE, PRZEZIĘBIENIA
BÓLE ARTRETYCZNE,
STAWOWE, KOSTNE i t.p.
PROSZKI TE WYRABIAMY i W POSTACI
TABLETEK.
ŻĄDAJCIE ORYGINALNYCH PROSZKÓW
z „KOGUTKIEM”

Coocznie we wrześniu urządzają tragarze z londyńskich targów owocowych wyciągi z koszami, które utrzymać w równowadze w czasie biegu jest nielada sztuką.

Rodzice pragnący zapisać dzieci
do Prywatnej Koedukacyjnej Szkoły Powszechnej

W. Replińskiej w Będzinie

zechcą zgłosić się do kancelarii Gimnazjum w Będzinie, Kollątaja 35, w godzinach szkolnych do dnia 20 b. m. 5708

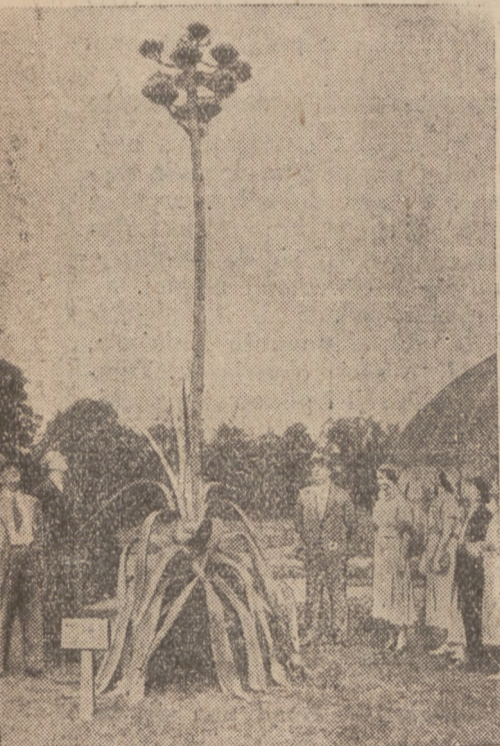
Najlepszy do marynat

jest tylko 5657

„OCET MONOPOL”

Warszawskiej Fabryki J. Komicza
Kopraczniczka na Zagłębie Dąbrowskie i Górny Śląsk:
B-CIA OLSZEWSKY
Dąbrowa Górna, ul. 3-go Maja 12
ŻADAĆ WSZĘDZIE!

NAJUPORCZYWSZE
BÓLE GŁOWY
USUWA
„KOWALSKINA”
ALE KONIECZNIE
Z TYM ZNAKIEM
FABRYCZNYM
FABRYKA CHEM. - FARMACEUTYCZNA
„AP. KOWALSKI” WARSZAWA

W botanicznym ogrodzie w Nowym Jorku zakwitła agawa, która — jak wiadomo — kwitnie raz na 100 lat.

PKO. Katowice 302.712

SOSNOWIEC: Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 62. Będzin, Małachowskiego 7. Tel. 7-90. — Grodziec, Będzińska. Administracja: Piłsudskiego 4 Tel. 73. Dąbrowa, ul. Krótka 11. Tel. 202. — Zawiercie, 3-go Maja 27.

WYDAWCA I REDAKTOR NACZ. TADEUSZ OPIOLA. — DRUK „KURIERA ZACHODNIEGO” W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI

DROBNE OGŁOSZENIA

Radjo -- Elektros
Sosnowiec
Modrzejowska 26.
Tel. 14-24.
W podwórzu
(dom Tobiasza).
Najtaniej. — Największy wybór.
Materiały radjowe i elektryczne
Zarówki. 5527

SZPIC BIAŁY
wabi się Pik zginął — Odprowadzić za wynagrodzeniem. — Będzin Małachowskiego 34 — Franciszek Chropacz.

„KSIĄŻNICA ZAGŁĘBIA” Dąbrowa Górna. Telef. 204. Sobieskiego 17 — poleca na sezon szkolny wszelkie podręczniki szkolne przy stosowane do nowych programów dla wszystkich szkół powszechnych, gimnazjów i zawodowych. Wszelkie materiały piśmienne i rysunkowe dla szkół i biur w wielkim wyborze. 5293

ZGUBIONO
rewolwer systemu ortgies Nr. 9170. Łaskawy znalazca zwróci za wy nagrodzeniem Jan Rab sztyń, gm. Bobrowniki.

Drukarnia Introligatorki
oraz skład materiałów piśmiennych i rysunkowych

„ST. ŚWIECKI”
Dąbrowa, Sobieskiego 19 I-sze piętro — zawiadamia, że na obecny sezon szkolny zapatrzyła swój skład w wielki wybór brulionów, zeszytów, cynkli, ołówków oraz wszelkiego rodzaju przyborów szkolnych po cenach b. niskich. 5357

Farbiarnia i Pralnia Chemiczna

„ZNICZ”
Jerzy Niczewski
i S-ka 5635
SOSNOWIEC,
ul. Kollątaja Nr. 3.
A jednak „Znicz” robi najlepiej i najtaniej. —

ZAGINEŁA KROWA
dnia 8-go września w Zawierciu, toby wiadział dostanie nagrody 25 zł. Wiadomość Policja. 5755

SWĘDZENIE CIAŁA oraz wszelkiego rodzaju wy- rzuty skórne usuwa
KREM LAIN-AGE (z Kogutkiem)
jest to idealny, nieszkodliwy kosmetyk, usuwający wady naskórka tak u dorosłych jak i u dzieci
R. M. Sp. W. Nr. 5333. 3907

MARYNATY
5516
konserwują tylko octy Spiessa
Posiadamy stale na składzie ocet stęlowy, oraz ocet winny stęlowy. —
Sprzedaż wyłącznie w Składzie Apteicznym
M. JAGIEŁŁOWICZA 3-go Maja 7.

Seryjne drobne ogłoszenia.
Po 10 wyrazów w każdym kosztują:
30 drobnych ogł. 16.00 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.

KINO „Zagłębie”
dawniej Kino-Teatr „Udziałowy”
Dziś!
„MOJA ŻONA AWANTURNICA”
Wesoły melodyjny film
Ceny miejsc od 25 groszy.

KINO „EDEN”
Sosnowiec, Dęblińska 4 tel. 10-95.
Jeszcze dzisiaj, bezwzględnie po raz ostatni, na ogólne życzenie publiczności
JOHN — ETHEL — LIONEL BARRYMOROWIE
w milionowym arcyfilmie p. t.:
„OSTATNIA CAROWA”
JUTRO PREMJERA
„USMIECHU SZCZĘŚCIA”

Dźwiękowe Kino „Palace”
w Sosnowcu ul. Warszawska 2.
OD PONIEDZIAŁKU DNIA 18 WRZEŚNIA
NA OTWARCIU SEZONU
CZŁOWIEK — LEW
w porywającym arcyfilmie p. t.
„SYN DZUNGLI”
Największy cyrk świata w płomieniach. W roli głównej: mistrz olimpijski w pływaniu **BUSTER CRABBE.**

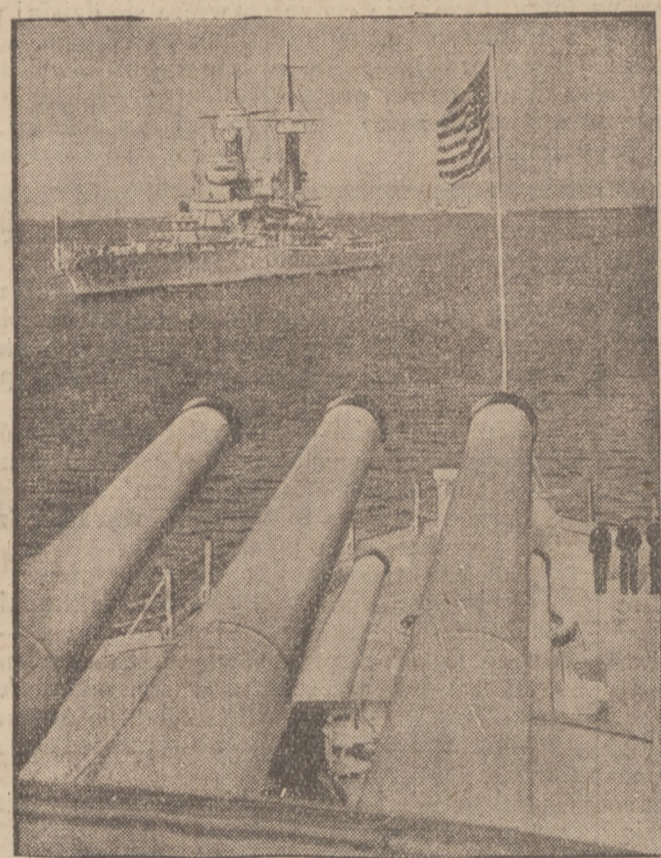
POSADY i PRACE

PANIE
z towarzystwa przyjmę do nauki gotowania również wydaję obiady mięsne i jarskie. Związek Nauczycielski, Dęblińska 15 — tel. 9-55. 5717

PANNA
inteligentna pracownica chętnie zajmie się samodzielnie domowym gospodarstwem u inteligentnej osoby, najchętniej na wyjazd Łaskawe zgłoszenia do Administracji „K. Z.” pod „gospodyni”. 5853

ROZNE

ZAKŁAD
tapicerski Bolesława Ratajskiego, Sosnowiec Nowa 14 poleca tapczany nowoczesne, fotele kanadyjskie, meble klubowe, otomany, materace i t. p. — po cenach konkurencyjnych. Warunki płatności bardzo dogodny. 5244

Dwa opancerzone olbrzymy angielskie u brzegów zrewoltowanej Kuby.

GRZYBY SWIEZE
borówki zórawiny itp dostarcza: Włoszczowa skrzynka 16. 5716

FARTUSZKI
szkolne, pantofle i kostjomy gimnastyczne, berety, czapki do szkół średnich i powszechnych — dla dziewczynek w wielkim wyborze — poleca Magazyn Galanterji damskiej „HELENA”, Sosnowiec, — „Hale Rozwoju” — Modrzejowska 30. 5503

SZKOLNE FOTOGRAFJE
od 1,50 zł. 3 szt. retuszowane — wykonywa terminowo Mieszowska, Sosnowiec, Piłsudskiego 20. 5515

KOREKTOR - STROICIEL fortepianów, pianin, fisharmonij, Wiadomość: Sosnowiec, — tel. 8.28. 5705

LECZNICA
chorób wenerycznych i skórnych. Sosnowiec Sienkiewicza 17 a — Wizyta 5 zł. 5722

GIMNASTYCZNE
pantofle, koszulki, spodeńki, siatkówki, koszykówki oraz wszelki sprzęt sportowy w dużym wyborze najtaniej w Składnicy Sportowej „Stadion” Sosnowiec. Kościelna 6.

ZAKŁAD TAPICERSKI
poleca otomany, materace, tapczany, kozetki, fotele klubowe Robota solidna, ceny konkurencyjne, warunki dogodne. Sosnowiec Nowopogońska 19, — Piotr Tomczyk. 5830

KUPNO i SPRZEDAZ

TANIO
sprzedam plac przy ulicy Mazowieckiej — 45 przętów. Wiadomość Hole Rozwoju — Czajkowski. 5724

LOKALE

POKÓJ
frontowy przy rodzinie od zaraz do wynajęcia ul. Czysta 9 — m. 28. 5711

ZGUBIONE DOKUMENTY

3 grosze za 1 wyraz
UNIEWAŻNIAM
zagubiony dyplom rzemieślniczy wydany przez cech murarski w Ogrodzieńcu — Piotr Zończyk — Łazy. 5860